

In Memoriam Paavo Nyyssönen 1937–2018 RAKENTAJA JA SUKUSEURAN PERUSTAJA

• Ari Kankkunen, Varkaus,
Nyyssösten sukuseuran
tutkimusvastaava 2000–2016

Isä Viljo viljeli pientilaa Suomenenjoen Lempyllä yhdessä kaksoisveljensä Einon kanssa. Tila oli niin pieni, että se ei elättänyt kahta perhettä, vaan Viljon ja Einon täytyi käydä talvisin muualla ansiotyössä. Eino ajoi rahtia hevosella ja isä Viljo teki metsätöitä.

Paavokin tienasi ensimmäiset markkansa 13-vuotiaana koulupoikana metsätöistä. Kansakoulun jälkeinen aika, aina armeijaan saakka, kului metsätöissä ja metsäharjoittelijana. Tarkoituksena oli pyrkiä armeijan jälkeen metsäkouluun. Varusmiespalveluksensa hän suoritti 1957–1958 Pohjanmaan Tykistörykmentissä. Siiviiliin hän pääsi alikersanttina.

Armeija-aikana kuitenkin mieli muuttui metsähommista rakentamiseen. Niinpä Paavo pyrki ja pääsi harjoittelupojaksi TVH:lle, toimien aluksi mittamiehenä ja myöhemmässä vaiheessa mittatyojohtajana TVH:n Kuopion piirissä. Tänä aikana hän opiskeli keskikoulun aineet, kieliä lukuun ottamatta, itseopiskeluna.

Tekniseen kouluun Paavo pääsi 1961 ja suoritti rakennusmestarin tutkinnon 1964 Helsingin teknisestä oppilaitoksesta. Välittömästi sen jälkeen hän siirtyi opiskelemaan Kuopion tekniseen opistoon, josta valmistui insinööriksi 1968 sen aikaiselta tie- ja vesirakennuslinjalta.

Opistoaikanaan Paavo toimi vastaavana mestarina eri puolilla Suomea asfaltointityömailla, joista ehkä suurimpina Kehä III:n päällystäminen kesällä 1964, jolloin kyseinen tie valmistui.

Valmistuttuaan insinööriksi

hän toimi työpäällikkönä Rakennus Oy Laineella asfalttiosastolla sekä myöhemmin maa- ja kunnallistekniikassa. Vuonna 1971 Paavo siirtyi Vieskama Oy:n rakennuspäälliköksi, vastualueenaan Etelä-Suomi ja pääkaupunkiseutu.

Vuonna 1976 Paavo siirtyi A-Kallio Oy:n tekniseksi johtajaksi Helsinkiin. Tätä pestiä kesti vuoteen 1992 saakka. Tänä aikana yhtiö rakensi mm. 4- ja 5-moottoritiet Orimattilasta Vierumäkeen, sekä valtateitä 2 ja 3 Porin ja Tampereen suuntaan. Edellisten lisäksi oli lukuisia joukko muita kunnallisteknisiä tie- ja siltahankkeita pääkaupunkiseudulle.

A-Kallio Oy myytiin YIT-YHTYMÄ Oy:lle 1980-luvun loppupuolella. Kun Suomeen tuli ennätyslama, yhtiö fuusioitiin emoyhtiönsä v. 1992.

Tämän jälkeen Paavo perusti yhdessä Pekka Niskan kanssa Niska & Nyyssönen Oy -nimisen yrityksen Vantaalle. Tällöin elettiin Suomessa syvintä laman pohjaa, eikä rakentamista ollut juuri lainkaan. Niinpä yhtiö suuntasikin Venäjälle, jossa rakennettiin kovalla kiireellä sotilaskylä Venäjän armeijalle. Sotilaat palasivat sotilaskylään miehitetystä Saksasta. Kohteena oli kylien kunnallistekniikka ja maanrakentaminen. Tilajoina oli korealaisia, saksalaisia ja itävaltalaisia yhtiöitä. Kiire oli mahtava. Töitä paiskittiin jopa kolmessa vuorossa.

Suurin urakka tehtiin kuitenkin amerikkalaiselle Pioneeriyhtiölle Tyynen valtameren rantaan lähelle Sahalin-saarta. Työ käsitti puutavarasataman ja maantien noin 50 km matkalle sekä asunnot 200 metsurille Siziman-nimiseen Tyynen valtameren lahteen. Lähin ihmisasunto sijaitsi noin 200

km päässä työmaasta. Urakka-summa oli noin 10 milj. USD eli noin 55 mmk. Työ valmistui 1995. Heti yhtiön alusta Paavo toimi Niska & Nyyssönen Oy:n toimitusjohtajana. Kun kotimaassa lama hellitti, suunnattiin voimavarat taas Suomeen. Yhtiö kasvoi nopeasti. Paavo siirtyi eläkkeelle 2002, jonka jälkeen hän toimi vielä yhtiön hallituksen puheenjohtajana.

Paavon nuoruuden harrastuksiin kuului erityisesti yleisurheilu, jota hän harrasti kilpailumieheksi saakka. Paavo kilpaili lähinnä pikajuoksijana ja pituushyppääjänä. Näissä lajeissa hän saavutti muutamia piirinmestaruuksia. Tulokset olivat keskinkertaista kansallista tasoa. Vielä 35-vuotiaana ikämiehenä hän juoksi kuitenkin 400 m alle 50 sekunnin. Myöhemmällä iällä harrastuksiin on kuulunut kuntourheilu, holkka sekä talvella maastohiihto. Lisäksi kielten opiskelua vielä eläkepäivinäkin.

Muista harrastuksista mainittakoon erityisesti sukututkimus. Paavon aloitteesta syntyi Nyyssösten sukuseura ry, jonka hallituksen puheenjohtajana hän toimi vuosina 2000–2004. Ilman Paavon panosta sukuseura ei olisi sitä, mitä se nyt on. Paavo hyödynsi verkostojaan ja hommasi tukijoita seuralle. Sukukirjatkin olisivat jääneet tekemättä, ainakin siinä laajuudessa, missä ne ovat ilmestyneet.

Paavo julkaisi vuonna 2011 kirjan ”18 vuotta elämästäni”, kertomus Paavo Nyyssösen kokemuksista erään rakennusalan yrityksen noususta yhdeksi Suomen infra-alan johtavaksi yritykseksi (Keuruu 2011) sekä vuonna 2013 ”Lempeyn historia” -kirjan (Keuruu 2013).

Edellä mainittujen lisäksi suoranainen kulttuuriteko jälkipolville ovat Paavon muistimerkinnot menneiltä ajoilta.

Luottamustoimiakin Paavolla riitti. Hän toimi mm. Keski-Uudenmaan vesiensuojelun kuntainliiton valtuuston jäsenenä sekä Vantaan Veden hallituksen jäsenenä, lukuisten kiinteistöyhtiöiden hallitusten puheenjohtajana pääkaupunkiseudulla, Suomen Maanrakentajain Keskusliiton urakointijaoston jäsenenä 1987–2001, Pohjoismaiden Tieyhdistyksen Urakointiryhmän jäsenenä 1998–2005.

Paavolle myönnettiin ansioistaan Suomen Valkoisen Ruusun ritarikunnan ansioristi, Suomen Kuntaliiton pronssinen ansioristi, Suomen Urheiluliiton kultainen ansiomerkki, Suomen Maanrakentajain kultainen ja hopeinen ansiomerkki.

Paavolla oli positiivinen asenne elämään pitkäaikaisesta sairaudesta huolimatta. Hän ei tehnyt sairaudestaan numeroa, vaikka varmasti vaikeitakin hetkiä oli. Vaatimattomuus, reiluus ja luotettavuus kuvaavat hyvin Paavon persoonaa.

Paavo ja jäivät kaipaamaan vaimo Raija, lapset Juha ja Tiina, sekä Tiinan lapset Ella, Riku ja Minea.

Vaikka harvakseltaan tapasimme, pidimme kuitenkin säännöllisesti yhteyttä, nyt vain ajatuksissani hyvien muistojen kautta. •

Puheenjohtajan palsta

• Ilona Frisk, Helsinki

Talvinen tervehdys jäsenet!

Näin syksyn keskellä on ollut mukava muistella viime kesää ja muiden muistojen mukana Nyyssösten hienoa kesäpäivää Joroisissa. Olipa hienoa nähdä kuinka paljon väkeä saapui paikalle ja päästä tutustumaan taas uusiin seuramme jäseniin perheineen. Golfkisatkin lopulta saatiin pidettyä ja vaikka itse jäinkin kilpailussa viimeiseksi, oli pelissä hieno tunnelma. Hyvin positiivista palautetta korviini on kantautunut myös retkiporukalta. Näistä lisää toisaalla tässä tiedotteessa.

Hallitus on tämän tiedotteen ilmestyessä aloittanut syksyn työnsä ja sen myötä on alettu kovasti jo järjestellä ensi vuoden sukujuhlaa. Pyysimme tarjouksia useammista paikoista ja tutkimme monenlaisia vaihtoehtoja sukujuhlapaikaksi. Näistä parhaaksi valikoitui Vesileppis Leppävirralla. Tapaamme siis heinäkuussa siellä! Tarkempaa infoa on tarjolla kevään tiedotteessa, mutta ohjelmaa suunnitellaan jo. Kaikenlaisia ohjelmaehdotuksia otetaan vastaan, laittakaa rohkeasti viestiä. Alustavasti on pohdittu myös pienen messu- / myyntialueen järjestämistä. Miltä se teistä kuulostaa?

Virallisena asiana sukujuhlan yhteydessä järjestetään yhdistyksen sääntömääräinen kokous. Kokouksessa muun muassa valitaan seuralle hallitus tulevaisuuden kolmevuotiskaudeksi. Hallitus on asettanut vaalivaliokunnan kartoittamaan etukäteen halukkaita ehdokkaita seuran erilaisiin luottamustehtäviin. Totta kai kokouksessakin sitten voi tehdä lisää ehdotuksia, mutta mielellämme kuulisimme jo etukäteen kiinnostuneista. Omasta puolestani voin vain suositella mukaan lähtemistä.

Sukujuhlan ja sukuseuran toiminnan ylipäättään on tarkoitus olla meidän kaikkien yhteistä toimintaa. Tehdään siis yhdessä myös ensi kesän juhlista meidän kaikkien näköinen tapahtuma. Toivon paljon yhteydenottoja ja ehdotuksia teiltä kaikilta.

Näissä tunnelmissa haluan toivottaa kaikille mukavaa joulun odotusta! •

Vas. Tuomas Nyyssönen, Veli-Pekka Hämäläinen, Antti Teerenhovi, Ilona Frisk, Heikki Nyyssönen ja Esko Nyyssönen.

Marjoniemen rannoilta

Herman Nyyssönen syntyi heinäkuussa 1878 Leppävirralla, 140 vuotta sitten, ja kuoli helmikuussa 1969 Vessannolla. Hermannin jälkeläiset ja sukulaiset kokoontuivat Marjoniemeen muistelemaan papin, Nyyssösen perheen ja Marjoniemen vaihteita yli 50 henkilön voimin.

Historiaa

Vuoden 1917–18 yhteiskunnallisten tapahtumien varjossa veljekset Herman ja **August Nyyssönen** muuttivat pois Varkauden seutukunnalta. Herman myi Haukilammen tilan ja muutti Karttulan (nyk. Tervo) Pirttimäkeen ja August Suonenjoelle. Muuttomatka alkoi Varkaudesta laivalla Maaningan Kurolanlahteen ja siitä hevosilla Pirttimäkeen.

Hermannin vanhimmat lapset **Eemil, Elma** (Vesterinen), **Helvi** (Närhi) ja **Armas** olivat syntyneet Leppävirralla. Tila oli kivikkoinen ja hankala viljellä. Herman löysi uuden paikan 1921 Vessannon Marjoniemestä. Puoliso **Ada Helmiina** jäi kuitenkin synnyttämään **Aarne**-pojan Pirttimäkeen.

Marjoniemi oli rappiotila

Metsät oli hakattu niin puh-

taiksi, että tilan kaukaisimmalta kulmalta Mäkilämmeltä kuului lehmänkellon ääni. Paikan kauneus ja järven läheisyys vaikuttivat Hermannin ja Helmin päätökseen jäädä ja ryhtyä kohtamaan tilaa. Kesätuvasta tehtiin navetta ja mansardikattoinen päärakennuskin kaipasi kohennusta. Pojat **Eino** ja **Pekka** syntyivät Marjoniemessä ja jäivät pieniksi Ada Helmiinan kuollessa 1929. Isosisko Helvi joutui 17-vuotiaana äidin rooliin pikkuveljille. Herman avioitui **Taipaleen Milkan** kanssa, ja nuorin lapsi **Otto** syntyi 1935.

Sotavuodet

koettelivat perhettä

Veljekset lähtivät rintamalle ja Pekka ehti vielä ilmavalvojaksi Mikkeliin. Armas kaatui rintamalla. Marjoniemessä oli sotavankeja töissä. Siirto-isten asuttaminen toi Matikan 3-henkisen perheen Marjoniemeen. Tuvan nurkkaan rakennettiin aaltopahvista heille huone. Tämä perhe muutti sitten Valtimolle. He saivat suolta maata ja rakensivat sinne talon. Nykyään kaikki sinne rakennetut 20 taloa ovat autioina.

Kesäpäivä Joroisissa 16.6.2018

• Kari Pekka Nyyssönen
ja Ilona Frisk

16.6.2018 saimme viettää ihanan aurinkoisen kesäpäivän Joroisissa. Aloitimme yhteisellä lounaalla, ja ravintola Kesäkartanon lasiveranta täyttiikin ääriään myöten meistä Nyyssösistä. Meitä oli kaikkiaan paikalla liki viisikymmentä!

Lounas osoittautui herkulliseksi, härkä- ja kala-annokset tekivät hyvin kauppansa. Kovin kauaa meillä ei kuitenkaan ollut aikaa ruuasta nauttia, sillä ohjelma jatkui heti lounaan jälkeen. Suurin osa suunnisti retkiohjelman pariin ja muutama innokas osallistumaan

sukuseuran historian ensimmäiseen golf-kilpailuun.

Golfia pelattiin hienossa kunnossa olleella Kartanogolfin kentällä. Kilpailijoita oli kuusi, joten kilpailuun starttasi kaksi lähtöä. Pelimuotona oli pistebogey. Kenttä osoittautui haastavaksi, mutta pelaajatkin taitaviksi, sillä kaikki pelasivat vähintään 30 pistettä! Voiton vei **Veli-Pekka Hämäläinen** 36 pisteellä.

Lounaan jälkeen meillä oli mahdollisuus tutustua Joroisten kartanogolfin yhteydessä olevaan Karhulahden kotiseutumuseoon, jossa pääsimme menneiden aikojen tunnelmaan. Pihapiirin vanhimmat

Marjoniemen tila vuonna 2017 ja Pappa-Hermann 1960-luvulla. (NS I TAULU 1443)

Tulipalo

Helvin puoliso rakensi Marjolan ja perhe muutti sinne 1948. Elokuussa ohranseivästyksen aikaan 1949 Marjoniemi syttyi tuleen ja asuinrakennukset paloivat kokonaan. Aittaan tehtiin mämmille ja papalle väliaikainen asunto talveksi, Eino ja **Lempi** saivat saunan ja piika saunakamarin asunokseen. Naapuriavun turvin selvittiin. Uusi talo nousi nykyiselle paikalleen. Tulipalon rajuudesta kertoo sulaneet ikkunat, lasimöykkyjä löytyi myöhemmin pihamaan hiekasta lasten leikkeihin.

Sukulaisrakkaus

Hermannin sukulaisrakkaus näkyi hänen 80-vuotispäivillään. Vieraita tuli aina Leppävirtaa ja Suonenjokea myöten. Perheen nuoret olivat aikaisempina vuosikymmeninä käyneet sukuloimassa Leppävirralla taittaen matkan polkupyörillä. Suonenjoella oli pidetty taukoa. Juhlaan valmistautumista oli Hermannin ja **Rannan Juuvelin** (Joel) nuottamatka Keitele-järvelle sekä vasikan teurastaminen.

Pappa-Hermann

Pappa oli puhelias, ahkera, sa-

navalmis ja otti seurassa nopeasti ilmatilan haltuunsa. Hän piti tärkeänä kouluttamista ja varmisti kaikille lapsilleen koulutuksen. Kolme pojista kävi Rautalammin 3-vuotisen keskikoulun ja lukion Kuopion lyseossa. Myöhemmät opinnot johtivat heidät metsätieteen professorin, diplomi-insinöörin ja lääketieteen ja kirurgian tohtorin urille. Seuraava polvi sai käydä keskikoulun jo Vesannolla ja nuoremmat sittemmin myös lukion täällä. Herman piti tarkkaa kirjanpitoa tilan asioista, jopa tulitikuaskit olivat mukana. Vielä

vanhanakin hänen toimiaan olivat verkkojen kutominen, veneen tervaus ja seipäiden teko puhumattakaan metsätoista. Monet tarinat tuli kerrottua lapsenlapsille verkkojen laskemisen ja maidonviennin aikana.

Jälkipolvet

Lapsenlapsista kahdeksan syntyi Vesannolla ja kahdeksan Helsingissä. Kaksi jäi maanviljelyyn pariin Vesannolle ja muut lähtivät muualle aina kaukomaita myöten. Pikkuhiljaa pari serkuksista on palaillut tänne ensin työhön ja sitten eläkeläisiksi. Viidellä serkuksista löytyy vapaa-ajan asunto Vesannolta.

Papan perintö

Puheliaisuus ja sukurakkaus olivat käsinkosketeltavia tapaamisissa. Tunnit kuluivat nopeasti vilkkaan seurustelun ja laulun merkeissä. Tuntui aivan kuin pappa olisi ollut läsnä ja ottanut ilmatilan haltuunsa. •

Marjolan Hannun (Närhi) puheesta ja Nyyssösten sukurakkaudesta koonnut Marjoniemen Ulla (Mäki, o.s. Nyyssönen).

Kirjoituksen toimitti suuseuran perustaja- ja kunniajäsen Eila Stenhäll o.s. Nyyssönen – Eemilän tytär Kannilasta, Marjoniemen naapurista.

rakennukset ovat 1700-luvun loppupuolelta ja osa päärakennuksesta on rakennettu 1820-luvulla, rakennus on sisustettu 1920-luvun asuun.

Ne sukuseuralaisista, jotka eivät osallistuneet golf-kilpailuun, suunnistivat kohti Kaitaista kohteenaan Pyhän Georgios Voittajan Kirkko. Loppumatkasta autoletka venyi johtuen hiekkatien autojen perästä nostattamasta pölypilvestä.

Pilven takaa paljastui pianisti **Anastasia Injushinan** ja yrittäjä **Pekka Viljakaisen** rakennuttama upea kirkkorakennus – tänne kyllä kannatti tulla! Koska kirkko ei ole mitoiltaan kovin suuri, ryhmämme jaettiin kahteen osaan. Toiset meistä kapusivat mäen päällä olevaan kirkkoon

toisten mennessä nauttimaan suussa sulavia pullia sekä kahvia ja teetä Trapesa-kahvilaan.

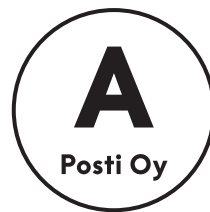
Esittelijämme Pirjo Hynninen oli jo odottamassa kirkon portailla, ja ovien avauduttua paljastui vaikuttava ortodoksinen kirkkosali täynnä kultauksia ja ikoneita. Rakennuttajilla on ollut oma vaikutuksensa kirkon suunnittelussa, mutta kirkko on rakennettu toimittamaan hengellistä tehtäväänsä. Kirkon vihki käyttöön arkkipiispa Leo 15.8.2013.

Kirkon rakentaminen kesti 500 päivää ja siihen osallistui 53 hengen asiantuntijatyöryhmä koostuen 53 suomalaisesta ja venäläisestä käsityöläisestä. Palveluksia kirkossa järjestetään keskimäärin kerran kuukaudessa ja niitä on katsotta-

vissa myös netin kautta. Pirjo Hynninen kertoi taustatietoja ja tarinoita kirkon historiasta, ikoneista, nykypäivästä ja kirkkoon liittyvistä henkilöistä.

Pää täynnä tietoa, silmät kauneutta ja maistuvien suin hyvästelimme toinen toisemme tuumien, että tehdään kesätapaamisistamme perinne! •

Posti Green

Sukujuhla 2019

Seuraava sukujuhla ja vuosikokous järjestetään 6.7.2019 Leppävirralla Vesileppiksessä. Lisätietoa seuraavassa tiedotteessa.

Vaalivaliokunta perustettu

Vaalivaliokunta kerää ehdotuksia sukuseuran puheenjohtajaksi, hallituksen jäseniksi ja toiminnantarkastajiksi tulevalle kolmivuotiskaudelle 2019–2022.

Pyydämme seuran jäseniä ehdottamaan sopiviksi katsomiaan henkilöitä vaalivaliokunnan jäsenille. Mikäli tiedossasi on henkilön puhelinnumero tai sähköpostiosoite, liitä tiedot ehdotuksen mukaan. Mikäli itse haluat olla mukana kehittämässä seuran toimintaa, otamme mielelläsi vastaan ilmoituksen omasta halukkuudestasi asettua ehdolle.

Nyyssösten sukuseuran hallituksessa työskentely on antoisaa ja siinä pääsee tutustumaan yhä syvemmälle seuran historiaan sekä vaikuttamaan seuran toimintaan jäsenistömme parhaaksi.

Vaalivaliokunta:

Kari Pekka Nyyssönen, 050 5959 789
kpnnyssonen@pp.inet.fi

Heidi Markkanen, +372 512 5615
heidi.markkanen@nyyssonen.info

www.nyyssonen.info

Ilona Frisk puheenjohtaja
ilona.frisk@nyyssonen.info

Heidi Markkanen sihteeri, jäsenasiat
heidi.markkanen@nyyssonen.info

Ari Kankkunen sukutiedot
ari.kankkunen@saunalahti.fi

Postiosoite
Nyyssösten Sukuseura ry
c/o Kari Pekka Nyyssönen
Tarpialankatu 18-20, 78300 Varkaus

SÄHKÖPOSTIOSOITTEET

Tiedotamme jatkossa sukuseuran ajan-kohtaisista asioista sähköpostin välityksellä. Jos osoitteesi ei ole vielä tiedossamme, lähetä se sihteerille:
heidi.markkanen@nyyssonen.info

Sukuseuran uusi julkaisu myynnissä!

Karismaattinen ystäväni Vilhelm Vilén sekä muita ihmisiä ja ilmiöitä on sukuseuran uuden julkaisusarjan ensimmäinen teos. On oikeutettua, että ensimmäinen julkaisu sisältää **Heikki Nyyssösen** tarinoita ja pakinoita. Heikki on ilahduttanut kirjoituksillaan sukuseuralaisia vuosien ajan mm. tiedote-lehdessämme, sukukirjoissamme ja nettisivuillamme.

Aktiivisena sukuseuralaisena, seuran entisenä puheenjohtajana ja kunniajäsenenä Heikillä on näköalapaikka seuran toimintaan, sukututkimukseen ja seuran jäseniin. Heikin laaja yleisivistys ja kiinnostus elämän ilmiöihin huokuvat kirjan sivuilta. Terävä kynä tuo esiin näkökulmia, joista voimme tarkastella tapahtumia, kanssakulkijojamme ja ehkäpä myös itseämme.

Vaikka kirjan valmistumista ympäröi suruharso, tarinat kertovat elämänhalusta, ilosta ja toivosta. Heikin älykäs huumori saa suupielemme ylöspäin samalla jättäen ajatuksen siemeniä itämään.

A4-kokoisessa kirjassa on 216 sivua, 119 tarinaa ja 14 piirroskuvaa.

Hinta 20 euroa + pakkaus- ja postituskulut. **Tilaukset** **marianne.sartomaa@gmail.com** tai 0400488696.

Seuratoiminnan tukijat

SEEPSULA

novaholm

